

**XX. reál- és humántudományi
ERDÉLYI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA
Kolozsvár • 2017. május 18–21.**

PSZICHOLÓGIA I.: SZOCIÁL-ISKOLAPSZICHOLÓGIA

I. Díj: Boros Edina Anita

II. Díj: Pálkó-Dani Timea

III. Díj: Orbán Ágota és Rais-Wallner Orsolya

A XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferenciára (OTDK) részvételi jogot szerzett:
Boros Edina Anita, Pálkó-Dani Timea, Orbán Ágota és Rais-Wallner Orsolya

A manipulált egészség. A befolyásolhatóság, a személyiség és a kontrollhely kapcsolata az egészségkárosító magatartásformákkal egyetemisták körében

Szerző:

Rais-Wallner Orsolya, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Pszichológia szak

Témavezető:

dr. Kálcza Jánosi Kinga egyetemi adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

Az egészségkárosító magatartásformák kialakulására nagyon sok tényező van hatással, többek között a befolyásolhatóság. Bizonyos személyiségjegyek is részt vesznek a nikotinfüggőség és a nagymértékű alkoholfogyasztás kialakulásában, ilyen például a nyitottság és a neuroticizmus is, ezzel szemben a magas extraverzió, barátságosság és lelkiismeretesség negatív összefüggésben áll ezen függőségek kialakulásával. A kutatások alapján a külső kontrollhely áll összefüggésben az egészségkárosító magatartásformák kialakulásával. A kutatás célja összefüggést kimutatni a személyiség, befolyásolhatóság, kontrollhely és a függőség között. Kutatásunkban kolozsvári egyetemisták vettek részt, életkoruk 18 és 22 év között változott (N=133). Öt eszközt használtunk, a Rotter-féle kontrollhelyskálát, a Big Five Inventoryt, a Fagerstrom-kérdőívet, az AUDIT-kérdőívet, valamint a SUSCEP-skálát. Kutatásunk rá szeretne világítani arra, hogy azon egyetemisták körében alakul ki inkább valamilyen egészségkárosító magatartásforma (alkohol-, nikotinfogyasztás), akiknek külső a kontrollhelye, magas az informatív befolyásolhatósága, valamint magas a neuroticizmusa és a nyitottsága, viszont alacsony a barátságossága, lelkiismeretessége és extrovertáltsága.

Te segítenél? – avagy az altruizmust befolyásoló tényezők középiskolások körében

Szerző:

Pálkó-Dani Timea, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Pszichológia szak

Témavezető:

dr. János Réka egyetemi adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

A 19. század elején Comte bevezette az altruizmus tudományos fogalmát. Több kutató vizsgálta, hogy az altruizmusra milyen hatással van az empátia (Batson és mtsai, 1981), etnikai csoportok (Latner és mtsai, 2005) és a gének (Burgess és mtsai, 2004). Kutatásunk célja feltárni a túlsúllyal szembeni előítéletek és más, etnikai csoporttal szembeni előítéletek hatását a középiskolások altruizmusára. Ugyanakkor arra a kérdésre is keressük a választ, hogy az érzelmi intelligencia (EQ) milyen szerepet tölt be a középiskolások altruizmusában. A kutatásunkban 120 középiskolás vett részt. A diákok előítéletességének, érzelmi intelligenciájuknak és az altruizmusuknak a felmérésére használtuk a Bogardus-féle társadalmi távolság skálát, a Shutte-féle önbeszámolás kérdőívet (SSRI), az önbeszámolás altruizmus skálát (SRA) és saját készítésű feladatot. Az eredményeink szerint az előítéletesség negatív, míg az EQ pozitív hatással van az altruizmusra. A kutatás következtetése az, hogy a középiskolások altruizmusát befolyásolja a csoporttal szembeni előítélet és az EQ.

Kulcsszavak: altruizmus, előítélet, EQ

Kulturális és személyiségbeli különbségek a kreatív énhatékonyságban

Szerző:

Orbán Ágota, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Pszichológia szak

Témavezető:

dr. Szabó Kinga egyetemi tanársegéd, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

Kutatásunkban a kreatív identitás, kreatív énhatékonyság, kultúra és személyiség kapcsolatát vizsgáltuk. Első lépésben az önbeszámolt nemzetiség, majd a Hofstede-féle kulturális dimenziók mentén vizsgáltuk a kreativitásban felmerülő különbségeket. A tanulmányunkban összesen 230 fő töltötte ki a kérdőíveket, akiket kultúra szerint 5 kategóriába soroltunk: 30 román, 105 erdélyi magyar, 38 magyarországi magyar, 17 angol és 40 más nemzetiség. Három kérdőívet használtunk: egy kreatív énhatékonyságot és kreatív identitást vizsgáló 11 ítemes kérdőívet, a 60 ítemes HEXACO személyiségkérdőívet és a Hofstede kulturális dimenzióit mérő kérdőívet. Az eredmények alapján együttjárás van az individualizmus és a kreatív énhatékonyság között, emellett a személyiségdimenziókból leginkább a nyitottság függ össze a kreativitással. Továbbá jelentős különbség van a kreativitásban különböző populációt tekintve.

Kulcsszavak: kreatív énhatékonyság, kreatív identitás, kultúra, HEXACO személyiségdimenziók

---

Nyerve élni vagy élve nyerni?

Szerző:

Boros Edina Anita, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Pszichológia szak

Témavezető:

dr. Kálcza Jánosi Kinga egyetemi adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

A kutatás a modern kori ember minden életterületén egyre fontosabb szerephez jutó distressz témája köré szerveződik, és két kisebb kutatásból áll. Az egyik célja a stressz és a betegség kapcsolatát elemző kutatások kapcsán körvonalazódott két fő *viselkedéstípus* (A és B), a *stresszel való megküzdési mechanizmusok*, az *egészséget befolyásoló tényezők* és a *szorongáskapcsolatának* feltárása korrelációs kutatás által. Ennek a résznek a résztvevői egy romániai magyar nyelvű középiskola 10. osztályos (15–17 éves) diákjai (N=112). A második kutatás résztvevői az előzőleg felmérték köréből kerültek ki (N=10). Célja kísérleti designt alkalmazva az említett *viselkedéstípusok* és a *teljesítmény* kapcsolatának vizsgálata két kísérlet segítségével. Pontosabb következtetés érdekében a teljesítményt felmértük egyéni és csoportos helyzetben is. A kapott eredményeket főként az oktatásban lehet alkalmazni: a diákok teljesítménynövekedését elősegítő feladatszerzés révén.

Extrém sportolóknak jelentkező személyiségvonások

Szerző:

Bugán Eszter, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és
Neveléstudományok Kar, Pszichológia szak

Témavezető:

dr. Demeter Kármén , Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és
Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet, megbízott adjunktus

A kutatás két extrém sportolói csoportot (sziklamászók, hegyibiciklizők) hasonlít össze a főbb személyiségdimenziók mentén. Az extrém sportolók alacsonyabb szorongásszintet mutatnak, erős valóságérzet és érzelmi kontroll jellemző rájuk. Mindez jó alkalmazkodóképességgel, magas energiaszinttel és felelősségvállalással társul. A sportolók közül a hegymászóknál magas extravertió és alacsony neuroticizmusszint jelentkezik. Kutatásunkban 83 személy vett részt, 64 férfi, 19 nő. Összesen 59 sziklamászt és 24 hegyibiciklizőt vizsgáltunk. Hipotéziseink szerint a sziklamászók introvertáltabbak a hegyibiciklizőknél. Feltételeztük, hogy a tapasztalat hatására a kockázatvállalás szintje mindkét csoport esetén nő, és magasabb élménykeresés jellemzi a több tapasztalattal rendelkező extrém sportolókat. Vizsgálatunk célja kimutatni a tapasztalatnak a személyiségdimenziók megnyilvánulására gyakorolt hatását, és ezáltal pontosabb képet nyújtani az extrém sportolók várható viselkedéséről.

A cenzúrázott mesék befolyása a magatartásra

Szerző:

Benedek Alexandra, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Pszichológia szak

Témavezető:

dr. Bernáth (Vincze) Anna Emese egyetemi adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

Sok szülő cenzúrázva mondja a meséket gyerekeinek, ami nem feltétlenül jó a gyerekek fejlődése szempontjából. Kutatásom célja, hogy felmérje az óvodás gyerekekre való hatását, ha cenzúrázott mesét olvasnak nekik a hagyományos mesék helyett. Az óvodás gyerekek szorongásmutatóját, agresszivitását és magatartását mérve fogjuk megállapítani, hogy milyen hatással van a cenzúrázott mese a viselkedésükre. A cenzúrázott mese azt jelenti, hogy a hagyományos mesékben megjelenő negatív töltetű tartalmakat átírjuk pozitívvá. A kutatásban részt vevő személyek óvodás gyerekek, akiknek életkora 4-től 7 évig terjed.
